

Bemærkninger til forslaget

Ved skattereformens ikrafttræden i 1994 ændredes reglerne om beskatning af fri bil fra en beskatning af den faktiske private kørsel til en beskatning af den blotte rådighed over en bil. Beskatningen blev således gjort uafhængig af det faktiske antal privat kørte kilometer, idet intentionen blandt andet var forenkling for dermed at undgå en række skattesager om kørselsregnskab m.v.

Ligningslovens § 16 om beskatning af rådighed over firmabil til privat brug gælder først og fremmest ansatte, men også selvstændige erhvervsdrivende er omfattet af reglerne. Bestemmelsen finder således anvendelse på personligt erhvervsdrivendes biler, når den erhvervsdrivende har valgt at henføre bilen under virksomhedsordningen, men tillige anvender bilen privat.

Med hensyn til biler, som ikke indgår i virksomhedsordningen, men som anvendes både privat og erhvervmæssigt, gælder det, at den erhvervsdrivende har adgang til at fradrage omkostningerne ved bilen til den del af årets omkostninger, der kan henføres til den erhvervmæssige brug. Det sker på baggrund af en opgørelse over de samlede kørte kilometer fordelt på henholdsvis erhvervmæssig og privat kørsel.

Der er imidlertid køretøjer, som ikke umiddelbart anses for omfattet af reglerne om fri bil til rådighed for privat brug. Det gælder f.eks. lastbiler eller andre specialkøretøjer, hvis indretning gør bilen uegnet eller meget lidt egnet til privatbenyttelse. Her kan eksempelvis nævnes lukkede kassevogne med fastmonterede hylder og fastmonteret værktøjsindretning. Benyttelse af disse biler til befordring mellem bopæl og arbejdsplads medfører ikke beskatning af bil til rådighed, men alene bortfald af befodringsfradrag for den pågældende strækning.

Varebiler, som efter deres art og fremtræden kan være anvendelige som alternativ til en privat bil, er derimod omfattet af ligningslovens § 16, stk. 4. Selv om disse biler primært er indrettet til erhvervmæssigt brug, er det altså selve rådigheden, som udløser beskatning. Hvis en ansat eller en person, som anvender virksomhedsordningen, ikke skal beskattes af rådig-

heden over en firmabil, skal vedkommende reelt være afskåret fra at anvende bilen privat.

Beskatning på grundlag af en fast procentdel af bilens værdi har opnået en vis accept i befolkningen i de normale situationer, hvor en arbejdsgiver stiller en almindelig personbil til rådighed for den ansatte. Derimod har det påkaldt sig stigende utilfredshed, at der sker en tilsvarende beskatning af varebiler (såkaldte gulpladebiler) i tilfælde, hvor indehaveren har anskaffet varebilen i virksomhedsordningen eller i et selskab, hvor indehaveren er hovedaktionær og ansat direktør. Et stigende antal håndværkere og andre næringsdrivende, der anvender deres varebil som et dagligt arbejdsredskab, er blevet mødt med et krav om beskatning af fri bil.

At skattemyndighedernes opfattelse tilsyneladende er i overensstemmelse med gældende ret, fremgår af en højesteretsdom fra 11. november 1999 refereret i TfS 1999.919. Sagen angik beskatning af firmabil i en hovedaktionærsituation for indkomståret 1994 og vedrørte en leaset bil på gule plader, som var specialindrettet til skatteyderens arbejde. Der blev statue-ret beskatning efter ligningslovens § 16, og værdien skulle ansættes efter § 16, stk. 4. Værdien skulle derfor medregnes ved opgørelsen af hovedaktionærens skattepligtige indkomst for 1994.

Højesteret lagde til grund, at bilen – trods specialindretningen – var anvendelig som alternativ til privat bil. Et flertal i Højesteret (3 dommere) lagde videre til grund, at bilen var stillet til rådighed af det selskab, skatteyderen selv var direktør i, og som hans ægtefælle var enejer af, at bilen til daglig stod uden for den private bolig, og at skatteyderen ikke havde sandsynliggjort, at bilen ikke var stillet til rådighed for hans private benyttelse.

Et mindretal (2 dommere) fandt ikke, at kørslen i bilen burde udløse beskatning efter ligningslovens § 16, stk. 4. Disse dommere lagde til grund, at der var tale om en leaset bil på gule plader, for hvilken den fulde moms var fradraget, og som skatteyderen således ikke lovligt ville kunne anvende til privat kørsel. Desuden lagde mindretallet vægt på, at skatteyderen var ejer af